

Datum
2025-08-25

Diarienum
2025/1525
Er referens
KN2025/01042

Mottagare
Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande om betänkandet En skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem (SOU 2025:14)

Skogsstyrelsens yttrande är främst inriktat på delar i betänkandet som berör myndighetens verksamhet.

Skogsstyrelsen är positiv till förslaget om att inrätta samverkansfunktioner på nationell respektive regional nivå. Skogsstyrelsen föreslår inte vara en ordinarie myndighet i någon av funktionerna men deltar och bidrar gärna i samverkansfunktionernas arbete i önskad utsträckning.

Skogsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning om att de brottsbekämpande myndigheternas resurser ska inriktas på den allvarliga miljöbrottsligheten och att det behövs en renodling av miljöstraffrätten och en utökad användning av miljöstraffavgifter.

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget om att straffansvaret ska upphöra att gälla för gärningar enligt 29 kap. 4 § miljöbalken (otillåten miljöverksamhet) för att i stället kunna föranleda miljöstraffavgifter.

Skogsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att det ska vara straffbart att med uppsåt eller av oaktsamhet bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som på ett betydande sätt försämrar livsmiljön i ett Natura 2000-område.

Om utredningens förslag genomförs kan Skogsstyrelsen som tillsynsmyndighet ges möjlighet att besluta om miljöstraffavgifter. Det är i så fall ett nytt ansvar för myndigheten men det är i dagsläget svårt att bedöma den potentiella omfattningen av sådana ärenden samt vilken kompetensutveckling och vilka resurser som skulle krävas. Enligt Skogsstyrelsen tolkning av utredningens förslag så är det miljöstraffavgifter kopplat till kraven på samråd enligt 12 kap. 6 § i miljöbalken som möjligtvis kan komma att få en mer betydande omfattning.

Skogsstyrelsen vill också uppmärksamma att en skogsbruksåtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsskyldighet enligt andra bestämmelser (än 12 kap. 6 §) i denna balk eller andra lagar (exempelvis skogsvårdslagen) och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön inte förefaller omfattas av utredningens förslag till miljöstrafflag. Detta innebär att det i vissa situationer saknas möjlighet att lagföra den som oaktsamt eller uppsåtligen orsakat en

miljöskada genom en skogsbruksåtgärd som väsentligt ändrat naturmiljön. Detta kan exempelvis handla om att en avverkning utförs i ett skogsområde som har mycket höga naturvärden och har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna¹ på ett sådant sätt att dessa naturvärden utsätts för väsentligt negativ påverkan samtidigt som avverkningen inte uppfyller kraven på underrättelse enligt 14 § skogsvårdslagen.

Om beslutet

I detta ärende har generaldirektören Herman Sundqvist beslutat och utredaren Jimmy Lundblad varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande avdelningschefen Johan Eriksson, enhetschefen Magnus Viklund, biträdande chefsjuristen Jonas Erfors och verksjuristen Lena Sjöberg deltagit.

Ärendet har handlagts digitalt och detta yttrande saknar därför namnunderskrifter.

¹ Se 4§ i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder (SKSFS 2013:3).